

Thema: Met open handen

Overweging 5 april 2015 – Bert van der Meer

Lector: Francine Plaisir

*“... Voor wie hier ook op bezoek komt:
Elia, Jezus of een toerist uit Frankrijk,
we geloven dat als we straks weer de wereld intrekken,
dat we dan een spoor van licht kunnen trekken in de wereld.
Door er te zijn voor jou en jou en jou.
Door te leven, in liefde en vertrouwen ...”*

Eerste lezing uit brief van Paulus aan de Kolossenzen 3:1-4, 12-17

Tweede lezing uit Johannes 20:1-18

Openingstekst

Het licht van mijn wijsheid
schijnt zonder ophouden.
De lengte van mijn leven
kent geen einde.
Diegenen van u die wijs zijn
moeten daar niet aan twifelen.
Ook wanneer ik zeg dat bedrog
de bron is van alle kwaad,
het vernietigt de juiste levenswijze.
Alles wat anderen kwaad berokkent,
daar kan niets goeds over gezegd worden.

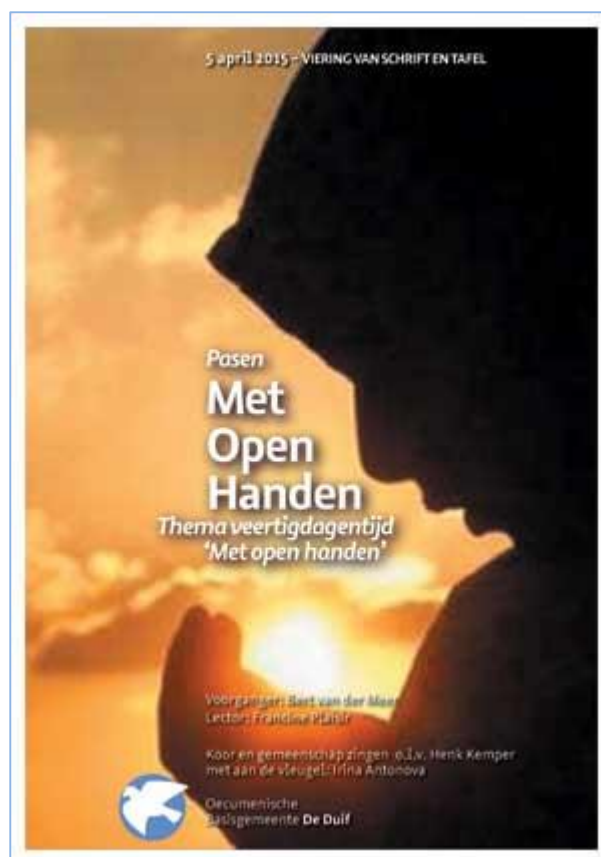
Denk en leef vanuit medeleven,
want medeleven verhindert de opkomst
van alle gedachten van woede, kwaad en pijn.
Streef ernaar waarlijk te leven,
dat vraag ik u.

Lied: Dit ene weten wij

H. Roland Holst / Tom Löwenthal

Welkom en inleiding

Na veertig dagen vastentijd zijn we er, bij Pasen. Veertig dagen voorbereiden op bevrijding, wedergeboorte, verrijzenis. Afgelopen week de goede week. Mijn kinderen vroegen me “waarom heet het de goede week als Jezus aan het kruis geslagen wordt en sterft?”. Ik heb geprobeerd uit te leggen dat hij niet alleen is gestorven, maar ook verreezen en dat dat in de geloofstraditie wordt gezien als een bevrijding.

Welkom in deze dienst. Het is Pasen 2015. Welkom als u hier vandaag voor het eerst bent, als u vaker komt en ook als u de afgelopen veertig dagen met ons bent meegereisd hier naartoe. Want we hebben in de afgelopen weken een serie gehad rond handen. Welkom aan het koor, Irina achter de piano, degenen die de stoelen hebben klaargezet, die maken dat we hier vandaag kerk kunnen zijn. De thema's van de afgelopen zondagen waren Vasthouden en loslaten, Dragende handen, Gevouwen handen, Mensen de hand reiken, Handen uit de mouwen, Handen die doen wat handen niet kunnen, het Seidermaal: wat jouw handen vertellen, met lege handen op Goede Vrijdag. Het zijn de kiezelsteentjes die we hebben achtergelaten op de weg het donkere bos in. Want donker is het geworden, op Goede Vrijdag, de Paaskaars is gedoofd. Ik wil met u de weg terugvinden naar het licht en de kiezelsteentjes helpen ons daarbij. Ik ga vandaag niet voor niets voor met een sprookjesverteller, Francine Plaisir.

Vandaag staan we met Open Handen, zoals op de voorkant van het boekje staat. Open naar wat er ook komen gaat. In vertrouwen en liefde. Liefde heeft het laatste woord. De dood is niet het einde. En wat is dat lastig te geloven.

In The Passion, het televisie-spektakel rondom het passieverhaal dat dit jaar werd gemaakt in Enschede, zei presentator Robert ten Brink aan het eind iets heel moois. Hij zei: hier aan de universiteit Twente zeggen ze vast: eerst zien, dan geloven. Of was het omgekeerd: moet je eerst geloven om het te gaan zien.

Dat raakt aan het thema van vandaag: open handen. Hoe open sta je naar je leven? Ben je bereid alles te aanvaarden dat op je weg komt? Leef je in vertrouwen of in angst?

Daar wil ik straks met u wat over nadenken. Ik wens ons een goede viering.

Lied: Vroeg in de morgen

H.Oosterhuis/A.Oomen

1e lezing - Brief van Paulus aan de Kolossenzen 3:1-4, 12-17

Als u nu met Christus uit de dood bent opgewekt, streef dan naar wat boven is, waar Christus zit aan de rechterhand van God. Richt u op wat boven is, niet op wat op aarde is. U bent immers gestorven, en uw leven ligt met Christus verborgen in God. En wanneer Christus, uw leven, verschijnt, zult ook u, samen met hem, in luister verschijnen. Omdat God u heeft uitgekozen, omdat u zijn heiligen bent en hij u liefheeft, moet u zich kleden in innig medeleven, in goedheid, bescheidenheid, zachtmoedigheid en geduld. Verdraag elkaar en vergeef elkaar als iemand een ander iets te verwijten heeft; zoals de Heer u vergeven heeft, moet u elkaar vergeven. En bovenal, kleeft u in de liefde, dat is de band die u tot een volmaakte eenheid maakt. Laat in uw hart de vrede van Christus heersen, want daartoe bent u geroepen als de leden van één lichaam. Wees ook dankbaar. Laat Christus' woorden in al hun rijkdom in u wonen; onderricht en vermaan elkaar in alle wijsheid, zing met heel uw hart psalmen en hymnen voor God en liederen die de Geest u vol genade ingeeft. Doe alles wat u zegt of doet in de naam van de Heer Jezus, terwijl u God, de Vader, dankt door hem.

Lied: Geschreven staat

Tekst Huub Oosterhuis; Muziek Tom Löwenthal

Tweede lezing: Evangelie vlg. Johannes 20:1-18

Opstanding

Vroeg op de eerste dag van de week, toen het nog donker was, kwam Maria uit Magdala bij het graf. Ze zag dat de steen van de opening van het graf was weggehaald. Ze liep snel terug naar Simon Petrus en de andere leerling, van wie Jezus veel hield, en zei: 'Ze hebben de Heer uit het graf weggehaald en we weten niet waar ze hem nu neergelegd hebben.' Petrus en de andere leerling gingen op weg naar het graf. Ze liepen beiden snel, maar de andere leerling rende vooruit, sneller dan Petrus, en kwam als eerste bij het graf. Hij boog zich voorover en zag de linnen doeken liggen, maar hij ging niet naar binnen. Even later kwam Simon Petrus en hij ging het graf wel in. Ook hij zag de linnen doeken, en hij zag dat de doek die Jezus' gezicht bedekt had niet bij de andere doeken lag, maar apart opgerold op een andere plek. Toen ging ook de andere leerling, die het eerst bij het graf gekomen was, het graf in. Hij zag het en geloofde. Want ze hadden uit de Schrift nog niet begrepen dat hij uit de dood moest opstaan. De leerlingen gingen terug naar huis.

Maria stond nog bij het graf en huilde. Huilend boog ze zich naar het graf, en daar zag ze twee engelen in witte kleren zitten, een bij het hoofdeind en een bij het voeteneind van de plek waar het lichaam van Jezus had gelegen. 'Waarom huil je?' vroegen ze haar. Ze zei: 'Ze hebben mijn Heer weggehaald en ik weet niet waar ze hem hebben neergelegd.' Na deze woorden keek ze om en zag ze Jezus staan, maar ze wist niet dat het Jezus was. 'Waarom huil je?' vroeg Jezus. 'Wie zoek je?' Maria dacht dat het de tuinman was en zei: 'Als u hem hebt weggehaald, vertel me dan waar u hem hebt neergelegd, dan kan ik hem meenemen.' Jezus zei tegen haar: 'Maria!' Ze draaide zich om en zei: 'Rabboeni!' (Dat betekent 'meester'.) 'Houd me niet vast,' zei Jezus. 'Ik ben nog niet opgestegen naar de Vader. Ga naar mijn broeders en zusters en zeg tegen hen dat ik opstijg naar mijn Vader, die ook jullie Vader is, naar mijn God, die ook jullie God is.' Maria uit Magdala ging naar de leerlingen en zei tegen hen: 'Ik heb de Heer gezien!' En ze vertelde alles wat hij tegen haar gezegd had.

Overweging

We hebben in de afgelopen 40 dagen-tijd de zondagen ingevuld rond het thema 'handen'. Carolien Maris begon op 22 februari met Vasthouden en loslaten. We lazen dat Jezus in de woestijn de verlokking van de Duivel weerstond. Ook voor ons geldt dat we een tocht moeten maken om mens te worden totdat je het bereikt: Niet meer bang voor jezelf, niet bang voor God, vol liefde en vertrouwen.

Op 1 maart had Jan Andreae het in de viering over dragen, het vermogen om te dragen en om gedragen te worden. Hij vertelde dat liefde nooit op zichzelf staat, zij wordt gedragen en gevoed door geloof en hoop. Door ons, zoals we hier zitten. Daar gaat een sterk signaal vanuit naar de wereld.

Een week later vertelde Marina Slot over gevouwen handen: bidden. Ze vertelde: In het begin was ik wat schuchter, ik durfde niet zo goed te gaan bidden. Maar ik vroeg wel tijdens het huisbezoek; wilt u samen bidden. Heel vaak vinden mensen het fijn om samen te bidden. Eerst deed ik het aan het eind van het gesprek, tegenwoordig meer halverwege, omdat er na het gezamenlijk gebed een bijzondere 'tweede helft' ontstaat om in voetbaltermen te spreken."

Hans Ernens had het over een ander de hand reiken. Hij vertelde dat aan de hand van het verhaal van Petrus, die op Jezus' uitnodiging het meer van Galilea betreedt, ten prooi valt aan twijfels, het water inzakt en dreigt te verdrinken. Jezus reikt hem de hand.

Hij vroeg ons in zijn inleiding om iemand in gedachten te nemen met wie je in onmin was. En later, in de overweging, vroeg hij om na te gaan of dat nog steeds zo was. En dat vergeven niet het einde was maar een nieuw begin. Na de overweging speelde Irina Rigoletto van Franz Liszt. Wat een mooi staaltje krachtpatserij op de piano was dat. Groots en virtuoos. Jan Meijer stak de handen uit de mouwen voor degenen die dat niet kunnen. Vrijwillig en uit de overtuiging van je geloof. We lazen uit de brief aan de Christenen van Tessaloniki “Bemoedig de mensen die de moed hebben verloren. Help de mensen die een zwak geloof hebben. Heb geduld met elkaar.”

Seider

Diana Vernooij vertelde ons vorige week, op palmzondag: Als handen doen wat handen niet kunnen, kunnen wij mensen doen wat mensen niet kunnen: jezelf overstijgen, liefhebben zonder voorwaarden, loslaten maar aanwezig blijven, niets doen maar erbij zijn en jezelf geven, zodat lijden wordt opgeschort en samen wordt gedragen. Afgelopen donderdag vierden we de seidermaaltijd met Carolien en Marijke, het verhaal van de Exodus, de gerechten van de joodse Pesach en het gedicht Ik Dacht (van Freek de Jonge) dat door de tekst heen was gevlochten. Ton Visser had, met wat discipelen, de maaltijd bereid. We zaten aan tafel met meer en minder bekenden en Marijke, die mee voorging, nodigde ons uit elkaar een hand te geven. En ineens was er echt contact. De avond stond verder bol van rituelen en gerechten. En vier glazen wijn.

Op Goede Vrijdag werden we ontvangen met een lichtspoor van waxinelichtjes, in een speelse boog, vanaf de ingang naar een open kring van stoelen die ongeveer hier stond. We hadden een prachtige verstilde viering met Diana Vernooij, Renate Lucas en Yvonne van der Meer. Renate en Yvonne vertelden allebei een indringend verhaal van een sterfgeval van dichtbij. Het ging over verlies, afscheid nemen, angst overwinnen, steeds maar kiezen voor de liefde. En we hadden prachtige muziek van Preisner. Het thema was met lege handen.

Lichtpuntjes

Als je deze serie ziet, zo achter elkaar, al deze diensten in voorbereiding van Pasen, dan zijn dat stuk voor stuk lichtpuntjes. De route van het licht, zoals we eerder zongen. Kiezelstenen op de weg, het donkere bos in.

En donker is het geworden. De paaskaars gedoofd. Donker is het om ons heen. Twijfel, donker achtervolgt ons. Liefde, blind holt voor ons uit.

En dan ... een lied “vroeg in de morgen, donker was het nog. Zijn wij gegaan een keer met niets dan in ons hart “ik zal er zijn”

En dan lezen we uit Paulus: “Omdat God u heeft uitgekozen, omdat u zijn heiligen bent en hij u liefheeft, moet u zich kleden in innig medeleven, in goedheid, bescheidenheid, zachtmoedigheid en geduld. Verdraag elkaar en vergeef elkaar als iemand een ander iets te verwijten heeft; zoals de Heer u vergeven heeft, moet u elkaar vergeven. En bovenal, kleed u in de liefde, dat is de band die u tot een volmaakte eenheid maakt. “

Dan een ander lied, van iemand die, net als de Duif, vleugels heeft. Het was ook te horen op donderdagavond, in The Passion: “Ik - denk nog steeds dat het kan - iedereen naast elkaar - soms droom ik ervan” (“Laat mij in die waan”, van Guus Meeuwis)

Dan een evangelie van Johannes dat vol staat met raadselachtige boodschappen. Een grote steen is weggerold van het graf. Door wie? De leerlingen rennen naar het graf, zijn onstuimig en verward, Johannes aarzelt bij het graf, Petrus gaat naar binnen. En vindt geen lijk, alleen windsels.

Jezus verschijnt aan Maria Magdalena. Aanvankelijk is ze in verwarring, onstuimig en verward, dan gaat een schok van herkenning door haar heen. “Rabboeni” zegt ze. Wat is hier aan de hand? Wat maakt dat Maria Magdalena spreekt met Jezus, terwijl ze niet eens een van de leerlingen was? Ze was zo intens verbonden met Jezus dat die band nooit meer overgaat.

Wonder verklaren

Ik merk dat ik de neiging heb om het wonder te verklaren, eerst zien, dan geloven, maar misschien moet ik dat helemaal niet doen. Want was het niet: “eerst geloven, dan zien?”. Je ziet het pas als je het doorhebt.

Kijk, we hebben een keuze, op elk kruispunt in ons leven. Te leven in angst of in vertrouwen. Ik heb het dan niet over reële angst die je ervaart als je oog in oog staat met ze, in een donker steegje bij het Leidseplein, apostelen van Ajax, die elkaar een nacht lang de beker hebben doorgegeven. [Dat zal dit jaar niet gebeuren, trouwens ;-)]

Nee, ik heb het over angst die je handelen stuurt. En die angst heeft vele vormen. Als het goed gaat, zeg je dan: het gaat morgen vast fout. Als er iets fout gaat: zie je wel, het gaat ook nooit goed. Die als je iets hebt, je laat verlangen naar meer. Als je iets bij een ander ziet: wil ik ook. Als ik maar niet... en vul dan maar in. Als ik maar niet val, als ik maar geen pijn heb, als ik maar niet naar het ziekenhuis moet, als ik maar niet...

Daar tegenover staat het vertrouwen in jezelf en in de medemens, in wat je overkomt, je leven. Vertrouwen dat wat je ook gebeurt dat je dat aankan. En dat het je verder brengt, op de weg die we gaan. Dan als je ziek wordt, dat je dan zelf sterk kunt zijn. En dat er mensen zijn die zich om je bekommeren, zoals je dat ook zelf gedaan hebt. Dat als rampspoed je overkomt, je dan ook wat mag vragen van je medemens.

Mijn oudoom Frans was een man die niet opviel. Hij was in de oorlog tewerkgesteld in een bos; bomen werden gekapt. Tegen de avond klom hij in een boom, wachtte tot het donker werd en begon te lopen, zijn vrijheid tegemoet. 's-Ochtends kwam hij een volledig bewapende Duitse soldaat tegen. Hij had natuurlijk geen papieren om aan te geven wie hij was, waar hij vandaan kwam en wat het doel van zijn reis was. En hij was een man van in de dertig, die de Duitsers graag gebruikten. Dus hij was best een beetje bang. Maar in plaats van die angst hem te laten regeren en weg te duiken of te vluchten voelde hij in zijn zak. Hij had nog een stuk brood. “Heb je honger” vroeg hij aan de Duitse soldaat. Dat was natuurlijk zo. “Ik heb nog één stuk brood” antwoordde Frans, “zullen we dat delen?”. Dat was een goed idee. Ze aten het stuk brood en vervolgden beiden hun weg.

Elkaar bemoedigen

We zijn hier aangekomen, op Eerste Paasdag 2015. En we lezen opnieuw het verhaal van licht. We staan met open handen, in liefde en vertrouwen. We geloven Jezus, dat liefde het antwoord is, over alle grenzen heen. We geloven de leerlingen die met hun handen de windsels oppakten, elkaar bemoedigden, de wereld introkken en de boodschap verkondigden. We geloven dat we tot steun kunnen zijn voor elkaar, door te geven, te ontvangen, elkaar bemoedigen en doen leven. We geloven in onze gemeenschap, dat we zo een lichtpunt kunnen zijn hier, in Amsterdam. Voor wie hier ook op bezoek komt: Elia, Jezus of een toerist uit Frankrijk. We geloven dat als we straks weer de wereld intrekken, dat we dan een spoor van licht kunnen trekken in de wereld. Door er te zijn voor jou en jou en jou. Door te leven, in liefde en vertrouwen.

Moge het zo zijn

Stilte gevolgd door pianomuziek

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in de Geest
van leven en liefde,
ver aan mij vooraf,
royaal aan mij vooruit,
maar ook in mij aanwezig.
Soms noem ik Hem God,
maar het liefste
noem ik Haar Schepper.

Ik geloof in mensen,
gedreven door de Geest,
die mij vóórleven
wat leven betekent
en wat liefde vermag.
Daarom geloof ik in Jezus
en in zoveel anderen
die leefden en leven zoals Hij.

Ik geloof in de Gemeenschap van de Geest:
mensen die samen zich oefenen
in recht doen en vrede stichten,
in breken en delen.

Ik geloof in het goede,
dat wij nu eens verbergen
dan weer openbaren.
En ik geloof dat het goede
het kwade zal overleven;
dat niet het laatste woord
zal zijn aan de dood,
maar aan het leven en de liefde. Amen.

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Lied: Voor de zevende dag

H.Oosterhuis/A.Oomen

Tafelgebed

V Eeuwige, wij zijn bijeen rond Uw tafel,
jonge mensen en oude mensen,
met een hart vol twijfels, met een hoofd vol zorgen.
Daarom gaan wij tot U, de erbarmende God.
Wij vieren de maaltijd,
niet uit gewoonte,
maar uit behoefte.
Een mens eet immers als hij honger heeft.

A U voedt ons en daarvoor danken wij U.
Wij zijn gelukkig met al het goede

dat U ons toevertrouwt.
Help ons om met hart en ziel
over deze kostbaarheden te waken,
opdat wij het ongeschonden kunnen doorgeven.
Vergeef ons onze fouten en richt onze voeten.
Wij zijn elke dag onderweg
en ontmoeten elke dag nieuwe verrassingen.
Wij mensen weten de uitkomst niet.

- V Wij weten alleen dat wij de opdracht hebben
elke dag betere mensen te worden.
Mensen die U kunt liefhebben.
Mensen die het goede zoeken;
die hart hebben voor een ander.
- A Wij danken U,
omdat wij voorbeelden hebben.
Dat Gij ons een wijzer hebt gegeven
op de weg die leidt naar tevredenheid en geluk.
God, wil ons voorgaan, wij zullen U volgen.
Laat ons zien hoe de wereld kan worden
als wij elkaar de goede gaven bieden.
- A Wij danken U, God,
voor die ene mens, Jezus,
die alle dagen voorop liep,
zichzelf durfde geven.
- V Eeuwige, voel wat wij bedoelen.
Gij kent onze namen
en niet één van ons
is in Uw ogen een mindere of een meerdere.
Wij bidden U om de Geest van Uw Zoon,
in wie U ons hoop gaf, een goede geneesheer,
een schouder om tegen te huilen,
brood voor onderweg.
- A Dat heeft Jezus bewezen, die avond voor Zijn lijden,
toen Hij met Zijn leerlingen aan tafel ging.
Hij nam het brood in Zijn handen,
sloeg Zijn ogen op naar U, God en Hij dankte U.
Hij zegende het brood en brak het.
Hij gaf het aan Zijn leerlingen.
Hij gaf het zo aan ons met de woorden:
“Neem en eet.
Dit is Mijn lichaam, gebroken voor U.
Doe dit en denk aan Mij.”

- A Hierna nam Hij de beker in Zijn handen.
Hij dankte U opnieuw. Zegende de beker
en gaf hem aan Zijn leerlingen.
Hij gaf hem zo aan ons met de woorden:
“Dit is de beker van het Nieuwe Verbond.
Dit is Mijn bloed dat voor u wordt vergoten
tot vergeving van zonden.
Drink en doe dit tot Mijn gedachtenis.”
- V God, daarom staan wij hier om Uw tafel.
Wij denken aan Hem
en maken in stilte voor Hem
een plaats in ons hart.

Wij bidden U, God,
laat deze maaltijd ons helpen
om voor elkaar te zijn
wat Jezus is geweest voor ons allemaal.

Hij ging ons niet voorbij.
Hij leerde ons niet altijd aan onszelf te denken.
Om elkaar niet te laten staan met lege handen.
Om op weg naar U toe vrienden te worden.
Van dag tot dag komen wij vol vertrouwen tot U,
dankzij Uw Zoon, Jezus Messias.

Nodiging

In de Duif is iedereen uitgenodigd om deel te nemen aan de maaltijd.
Wie je ook bent, waar je ook vandaan komt, je bent welkom.
Vandaag staan we hier, met open handen, naar ons leven, naar elkaar, naar de wereld
en we herhalen het ontroerende gebaar dat Jezus ons voordeed,
tweeduizend jaar geleden.
Neemt en eet hiervan, mijn leven, en denk aan me.
We danken de Eeuwige dat we hier zijn, bij elkaar, met elkaar.
En we delen brood en wijn.
Kom dan, alles is gereed.

Breken en delen van brood en wijn

Lied: Moge ons voor waar verschijnen

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Voorbeden

[Uit: Zeilen op de wind van vandaag – Purper]

Toen je dacht, ik word gedragen moest je sjouwen
Toen je dacht, 't is even slikken moest je kauwen
Toen je dacht, ik wil wel stoppen juist beginnen
en toen je net naar buiten wou naar binnen
Toen je dacht, 't is me teveel toen werd het minder
Toen je dacht, ik ben een rups bleek je een vlinder

Toen je dacht dat je iets won had je verloren
Toen je dacht, nu ga ik dood werd je geboren
Je moet zeilen op de wind van vandaag
De wind van gisteren helpt je niet vooruit
De wind van morgen blijft misschien wel uit
Je moet zeilen op de wind van vandaag

Onze Vader

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd;
uw koninkrijk kome;
uw wil geschiede op aarde, zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid.
Amen.

Lied: Dan zal ik leven

H.Oosterhuis/A.Oomen

Zegenbede

Licht is het geworden om ons heen, de dichtheid van de nacht is verdreven.
Mij rest nog de Eeuwige te vragen u te zegenen:

De Eeuwige is vóór je om je de juiste weg te wijzen.
Hij is achter je om u je de armen te sluiten en om je te beschermen tegen gevaar.
Hij is onder je om je op te vangen wanneer je dreigt te vallen.
Hij is in je om je te troosten als je verdriet hebt.
Hij omgeeft je als een beschermende muur, wanneer anderen over je heen vallen.
Hij is boven je om je te zegenen.
Zo zegene je de Eeuwige, vandaag en alle dagen van je leven
Amen